

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi
№ 404-2023
2023 yil
Oly ta'limgan qur'a innovatsiyalar
vazirligining 2023 yil
“Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi”
dagi
“Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi”
dasturi bilan

“Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi”
yo'nalishi bo'yicha oly ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va matakasini oshirish kursining o'quv dasturi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

O'quv dasturi Samargand davlat veterinariya meditsinasi universitetining Kengashining qarori
bilan tasdiqqa tavsya qilingan (2023 yil _____ dagi - sonli bayomma).

OLIY TA'LIM TIZIMI PEDAGOG VA RAHBAR KADRALARINI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI

ETISH BOSH ILMY - METODIK MARKAZI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI
HUZURIDAGI PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI

*Qavria tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rta maxsus va
professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'qir-uslubiy birlashmalar fuolqatini
Muvojiglashtiruvchi kengashining*

2023 yil 11.08. degi 9 - sonli bayonomasi bilan ma'qallangan.

Tuzuvchilar:

“Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va Jumhoyatning
ma'naviy assosiasi” modulli: yu.f.b., PhD F.B.Maxmudov,

“Oliy ta'liming normativ-huquqiy assosiasi” modulli: yu.f.n., prof.
V.Topildiyev.

“Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar” modulli: t.f.d.,
prof. D.Irgasheva, Sh.A.dashboyev, p.f.b., PhD A.Olibov,

“Innoviy va innovation faoliyatni rivoylatnirish” modulli: i.f.d., prof.
R.Nurimbetov, p.f.b., PhD J.Kusherbayev.

“Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivoylatnirish” modulli:
p.f.d., prof. N.A.Muslimov, R.Dijishmuxamedov, A.Tunayev,

“Ta'lim sitatini ta'minashcha bahlolash metodikalar” modulli: p.f.d.,
prof. N.A.Muslimov, p.f.b., p.f.d., prof. J.Tolipova, PhD M.Innazarov.

“Chorvachiliik mabsulotlarini qaytni ishlash texnologiyasi
yo'nalishining innovation texnologiyalari” modulli: v.k.f.n., dos.
Sh.A.Ishnyazova, t.f.n. dos. J.S.Muminov, t.f.n., dos. J.S.Fayziyev, k.f.n.dotsent. A.H.Yusupov, Sh.Urazov,

t.f.d professor R.Normaxmatov – Samarqand iqlisodiyot va servis
instituti, “Servis” kafedrasi professori

v.f.n. B.Xakimov – Samarqand shahar veterinariya va chorvachilikni
rivojantirish bo'limi boshlig'i o'rinnbosari

t.f.d. prof.Dace Kläve - Latvianyaning tabiiy fanlar va texnologiyalar
universiteti oziq-ovqat mabsulotlari texnologiyasi fakulteti professori.

Xorijiy ekspert:

Hankor
tashkilotlar:
OOO “AGRO-BRAVO” MCHJ

Kirish

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi tasdiqlangan “Ta'lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagi “Oliy ta'lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzuksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantrish konsepsiyasini tасdiqish to‘g‘risida”gi PF-5847-son, 2022-yil 28- yanvardagi “2022- 2026 yillarga mo‘jallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo‘iga qo‘yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-14-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Vazifalar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 797-son Qarorida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo‘lib, u oliv ta'lim muassasalarini pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovation kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg‘or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o‘zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko‘nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'lim sohasi bo‘yicha pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo‘yladigan umumiyyat malaka talabları va o‘quv rejaları asosida shakllantirilgan bo‘lib, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma’naviy asoslarini yoritib berish, oliv ta'larning normativ-huquqiy asoslar bo‘yicha ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish, pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish, ilmiy-innovation faoliyat darjasini oshirish, pedagogiring kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalanish, Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo‘nalishi bo‘yicha tegishli bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalarni rivojlantirishga yo‘nalitirilgen.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o‘quv dasturi quyidagi modullar mazmunini o‘z ichiga qamrab oladi:

- 1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma’naviy asoslari.
- 1.2. Oliy ta'larning normativ-huquqiy asoslar.
- 1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

- 1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantrish.
- 1.5. Pedagogining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish.
- 1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodiklari.
- 1.7. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo‘nalishining innovatsion texnologiyalarini.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muassasalarini pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining maqsadi pedagog kadrlarining innovatsion yondoshuvlar asosida o‘quv-tabbiyaviy jarayonlarni yüksak ilmiy-metodik darajada loylahashtirish, sohadagi ilg‘or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o‘zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zatur bo‘ladigan kasbiy bilim, ko‘nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faoliyagini rivojlantrishdan iborat

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

“Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi” yo‘nalishida pedagog kadrlarining kasbiy bilim, ko‘nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlantrish;

- pedagoglarning ijodiy-innovatsion faollik darsajasini oshirish;
- pedagog kadrlar tonomidan zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaviy ta'lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg‘or xorijiy tajribalarning o‘zlashtirilishini ta'minlash;
- o‘quv jarayonini tashkil etish va uning siyatini ta'minlash borasidagi ilg‘or xorijiy tajribalar, zamonaviy yondashuvlarni o‘zlashtirish;
- “Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi” yo‘nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o‘zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko‘nikma va malakalari hamda kompetensiyalariga qo‘yladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o‘quv modullari bo‘yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko‘nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo‘lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- 2022- 2026 yillarga mo‘jallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o‘rnini va ahamiyatini;
- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;

- Oly ta'lim sohasiga oid qonun hujatlari va ularning mazmunini; qarorlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oly ta'lim tizimiga oid farmonlari, tegishli qatorlarini;
- Oly ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyrnqlarini;
- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talabari, o'quv rejali, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajariishini nazorat qilish usullarini;
- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlарини;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;
- raqamli ta'lim resurslari loyihalash uchun asosiy talablarni;
- jahonda oly ta'lim rivojanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlarni;
- zamonaviy ta'limning global trendlarini;
- inson kapitalining iqfisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojanishida ta'limning yoshdagri ahamiyyatini;
- oly ta'limning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;
- zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaviy modellarini;
- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;
- tadbiirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlarini;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirishning nazariy asoslarini; rivojlanitirish yo'llarini;
- innovatsion ta'lim muhitni sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarining mazmun va mohiyatini;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
- kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlarini;
- kasbiy kompetensiyalarining mazmun va mohiyatini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonini tashkil etishda innovation, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvular va xalqaro tajribalar handa ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirishga ta'sirini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahanniyatini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirishda uchraydigan to'siqlarni yechishda,

- Tinglovchi:**
- 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategyasining asosiy yo'nalish va maqsadlarini tahlil etish va baholash;
  - O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oly ta'lim tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lim-tarbyya jarayonlarini tashkil etish;
  - xorijiy tajribalar asosida malaka talabari, o'quv rejali, va fan dasturlarini takomillashitirish;
  - multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarda saqlash;
  - masofiy ta'lim platformalari uchun video kontent yaratish;
  - Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalananish;
  - raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash;
  - OTMlarni reyting bo'yicha raniylash;
  - jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;

- universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;
  - tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarus bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
  - Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolarni aniqlash;
  - zamonaivy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zashtirish;
  - pedagoglarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini ochib berish;
  - pedagoglar kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishning innovatsion texnologiyalarini qo'llash;
  - o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;
  - tinglovchilar diqqatini o'ziga tortish usullaridan foydalanish;
  - kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantrish yo'llarini tahil etish;
  - kasbiy kompetensiyalarni rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;
  - talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
  - talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ni nazorat qilish;
  - baholashning midor va sifat tahvilini amalgalga oshirish;
  - me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahil qilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalananish;
  - tashkiliy tuzilmalarni optimallashirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalashtirish va amalgalga oshirish;
  - muzokalar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarni olib borish va onlaysin aloqalarni amalgalga oshirish;
  - korporativ axborot tizimlarini, moliaviy-iqtisodiy tahil va moliaviy hisobotni tayyorlash, ma'lumotlar bazasini yuritish;
  - pedagogik jarayonda muloqot usublarini to'g'ri qo'llay olish ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.
- Tinglovchi:**
- "Yangi O'rzbekiston – marifatli jamiyat" konsepsiyanining mazmun-mohiyatini yoritib berish;
  - Oly ta'lim, fan va innovatsiya vazifiligining ta'lim-tarbiya jarayonini taskil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalsililarining va registratura mutaxassisliklarining malaka talabları, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
  - o'quv yukamlarini rejashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish; mexanizmlarini tahil etish;

- an'anaviy va raqamli ta'limda pedagogik dizayning xususiyatlarini ochib berish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalananish;
- mediasavodxonlik va xavfizlik asoslarini o'zashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarini rivojlantrish;
- raqamli ta'lim resurslaridan foydalananish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarning ahamiyatini ochib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarini tahil etish;
- universitetlarning zamonaivy modellarini o'rganish;
- OTM bitiruvchilarini va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litseenziyalar oluvchi startaplarni slakllantirish va yaratish;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faoliygini rivojlantrish istiqbollarini tahil etish;
- innovation ta'lim muhibti sharotida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish;
- pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish hususiyatlarini tahil etish va baholash;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
- o'quv jarayoni ishtiroychilarini bir-birlari bilan tanishtrish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitini yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun quay sharoitini wujudga keltirish;
- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonida pedagogik deontologyaning roli, ahamiyatini ochib berish;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minotni) tahil etish va baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishi, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalananish;
- qishloq xo'jaligi, jumladan veterinariya va chorvachilik obektlarida strategik va operatsion boshqaruv vazifalarini ishini tashkil qilish, boshqarishning zamonaivy texnologiyalarini, xodimlar jamoasiiga yetakkhilik qilish;
- qishloq xo'jaligi, jumladan chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash rejasini tuzish va nazorat qilish;
- chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash jarayonlarida oziq-ovqat mahsulotlari havfsizligi va biohavfsizlikni ta'minlash;

- yechilayotgan ilmiy muammolar va topsirqlamining konseptual handa nazarliy modelarini ishlab chiqish va ilmiy-tadqiqot natijalarini bo'yicha tavsiyalar va ishammalarini amaliyatiga tadbiq etish *malakalariiga* ega bo'lishi zatur.

Tinglovchib:

- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- O'zbekiston Respublikasi Oly ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- Davlat ta'lim standartlari, malaka talabları, o'quv rejalari va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarni o'quv jarayoniga faol tadbiq etilishini tashkil etish;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o'zlashdirish;
- raqamli ta'lim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyoga tadbiq etish;
- universitetlarning xalqaro va milliy reytingini baholash;
- OTMarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantrish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijoratlashtirish yo'llarini tahlil etish va amaliyoga tadbiq etish;
- «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modelini qo'llash;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantrish istiqbollarini yoritib berish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishning nazarliy asoslarini amaliyoga tadbiq etish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantrish jarayonida uchraydigan to'siqqlarning xiima-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amally tomonlarini yoritish, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan bingalikda aniqlash;
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;
- talabalarning ta'limiyo (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlantruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar)

maqsadlarini baholash;

- chovvachilik tarmoqlarida chovvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish korxonalarini faoliyatini rejalashtirish;
- klaster, shirkat, fermer, dehqon xo'jaliklari, chovvachilik fermalarida chovvachilik faoliyatini rejalashtirish;
- chovvachilik mahsulotlarini qaya ishlashni ilmiy asosda tashkil etish ishlari bo'yicha zamonaivy biotexnologik xizmatlarni ko'rsatish;
- sut va sut mahsulotlarini qaya ishlashdagi innovation texnologiyalardan samarali foydalananish;
- qoramol, ko'y, echki, tuyu, ot go'shti va boshraq mahsulotlarini qaya ishlab sifatlari mahsulotlar ishlab chiqarishni tashkil etish va yuritish;
- chovvachilik mahsulotlarni qaya ishlashni ilmiy asosda tashkil etish;
- chovvachilik mahsulotlarini qaya ishlashda qadoqlash usullarini ilmiy asosda tashkil etish;
- chovvachilik biomahsulotlarini saqlash jarayonlarida biologik havfisizlikni ta'minlash;
- chovvachilik mahsulotlarni ishlab chiqarish, qaya ishlash, saqlash, qadoqlash, tashish jarayonlarida oziq-ovqat havfisizligini ta'minlash;
- chovvachilik mahsulotlarini qaya ishlash korxonalaridagi asbob uskunalar, jihozlar, qadoqlash vositalari va materiallari, ulardan samarali foydalananish;
- chovvachilikda mahsulotlarni saqlash, qaya ishlashning konsalting xizmatini ko'rsatish;
- chovvachilik mahsulotlarni standartlashtirish va sertifikatlash xizmatlarini tashkil etish;
- chovvachilik mahsulotlarni texnokimyoviy nazoratini amalga oshirishda zamonyiy va innovatsion usullardan foydalana olish kompetensiyalariga ega bo'lishi lozim

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasdurining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatl o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-sod Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati berildi.

**“CHORVACHILIK MAXSULOTLARINI QAYTA ISHLASH
TEXNOLOGIYASI” YO’NALISHIBO’YICHA QAYTA TAYYORLASH
VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O’QUV MODULLARINING**

MAZMUNI

1.1. Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiatning ma’naviy asoslari.

2022-2026 yillarga mo’jallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o’rni va ahamiyati.

Yangi O’zbekiston sharoitida davlat va jamiyat hayotida olib borilayotgan istohotar mazmuni va mohiyati. 2022-2026 yillarga mo’jallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining o’rni va ahamiyati. Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasida Yangi O’zbekistonni barpo etishning siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-ma’rifiy asoslari.

2022-2026 yillarga mo’jallangan Yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo’nalish va maqsadlari.

Inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantrish orqali xalqparvar davlat barpo etish. Mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zarus shartiga ayantrish. Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish va yuqori o’sish sur’atlarini tamintash. Adolati ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantrish. Ma’naviy taraqqiyotni tamintash va sohani yangi bosqichga olib chiqish. Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashary muammolarga yondashish. Mamlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchaytirish, ochiq, pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.

O’zbekiston Respublikasining zamonaivy konstitusionalizmi. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiatning iqtisodiy negizlari. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida matnyny-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

1.2. Oliy ta’limming normativ-huquqiy asoslari.

Oliy ta’lim sohasiga oid qonun hujjalarning umumiy tavsiyi. Oliy ta’lim tizimini tartibga soluvchi normativ - huquqiy xujjalarga tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjalarning turlari. Normativ huquqiy xujjalarga qo’yladi gan talablar. O’zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O’zbekiston Respublikasining “Ta’lim to’g’risida”gi qonuni. Ta’lim jarayoni isitirokhilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta’lim to’g’risidagi qonun xujjalarni buzganlik uchun javobgarlik.

Oliy ta’lim sohasiga oid qonunosti hujjalari va ularning turlari. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta’lim tizimiga oid farmonlari va qarorlari: O’zbekiston Respublikasi oly ta’lim tizimini 2030 yilgacha

rivojlantrish konsepsiyası. 2022 - 2026 yillarga mo’jallangan yangi O’zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Davlat oly ta’lim muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaru mustaqiligini ta’minlash bo’yicha qo’shimcha chora-tadbirlar. Davlat oly ta’lim muassasalariga molyaviv mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari.

O’zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiya vazirligining ta’lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta’lim standartlari, ta’lim yo’nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka tabablari, o’quv yuklamalarini rejalshtirish va ularning bajariishini nazorat qilish usullari. OTMarning lokal xujjalari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy uslubiy hujjalarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta’lim yo’nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka tabablari, o’quv rejalarini va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka tabablari, o’quv rejalarini va fan dasturlarini takomillashtirish.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

Ta’lim jarayonini raqamli transformatsiyasi. Pedagogning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta’lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta’lim resurslarini sifatini baholash.

Raqamli ta’lim mukhitida pedagogik dizayn. Meddasavodxonlik va xavfsizlik. An’anaeviy va raqamli ta’limda pedagogik dizayning xususiyatlari. Raqamli ta’lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga riyoq qilish: mediasavodxonlik, mualliflik huquqi, axborot xavfsizligi. Internedda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullari. Raqamli ta’lim resurslari va dasturiy mahsulotlari.

Raqamli ta’lim resurslaridan (RTR) foydalanimish. RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan ishlash, ta’lim oluvchilarning entiyojolaridan kelib chiqqan holda ochiq o’quv platformalarida ommaviy onlayn kurslarni tanlash.

Multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash.

Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, HSP, Canva, figma) foydalanimish. Bulutli xizmatlardan foydalanan infografika, videoena’ruza va multimedia vositalarini o’z ichiga qamrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o’rnatish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiyiv ta’lim platformalarga videokontent yaratish: Onlayn video muharrirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan muharrirdan foydalanimish, tanlangan mavzu bo’yicha video yozish, tanrlash va saqlash.

Onlayn mashg’ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanimish.

Onlayn masng'ulotlarni tashkii etishda webinar xizmatlari (Zoom, Yandeks. Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash.

Jahonda oliy ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlar.

1.4. Mihy Vä InnoVatsion Taolyatti rivojantirish.

oxirgi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqfisodiy, siyosiy, madaniyyat integratsiyasi va unifikasiyasi, kengayirinsh jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lim tizimlarining davlat chegaralaridan chiqb, ta'limning baynallimnallashuvini va yagona ta'lim makoni va ta'lim xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'limning ommaviyiyashuvi. Ta'limning demokratishuvi. Ta'lim texnologiyasi. Inson kapitalining iqitisodiyo' shishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limning yoshdagil ahamiyati. Uzlusiz va umr davomida ta'lim olish. Talantlar uchun raqobatchilikning kuchayishi.

Oly ta imming zamonaqy integratsiyasi: global va mintaqavy makondalar qarabatchilikdag ustuvorlklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirish. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jalon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symonds(QS). Shanaxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oly ta ilim instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoming 500 ta yetakchi universitetlari- ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

Oliy ta'limning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillar. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarellii Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oliy ta'lim instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari- ARWU-500 royxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish.

Zamonaviy universitet jamiyatining faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalari. Universitetlarning zamonaviy modellari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik modellari. Universitetlarning zamonaviy modellari. Zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolar, yechimlar va istiqbollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlar. Tadbirkorlik universitetining asosiy vazifalari. Texnologiyalarni tijoratlashtirish. Akademik tadbirkorlik = «universitet spin-off». Akademik spin-off - universitetga taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodinlari yoki bitiruvchilari tomonidan yaratiladigan shu'ba tashkilot.

OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi start-aplarni shakllantrish va yaratish. Zamonaqiy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Chirvistik 3.0 innovatsion professor - o'qituvchiniar raoniyaum taskui etish. «amaliyotchi professorlar» (pop, professor of practice) modeli.

Universitetlarning an'anaviy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyatini (yangi o'quv predmetlarning paydo bo'lish, ta'llimning innovation usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilmlarni generatsiyalash; individual va fanlaroridan guruhli tadqiqotlarga o'tish). universitetlarning yangi («uchinchisi») vazifikasi: universitetlар bo'limnalarida olingan ilmiy natijalarni tijoratlashtirish (patentlashtrish, lisenziyalashtirish, kichik innovation kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitutsional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yuqori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratgan xodimlarni jalg etish mexanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faoliyatini rivojlantirish istiqbolari.

ORCID, JEL Classification (Code) va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalanim dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotlarni IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil), CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (Scimago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentillar; Scopusdagi jurnalarni tekshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktori (IF) jurnalarda maqola chop etish. Ilmiy maqolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqolalarning turlari (empirik/amaly). Maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr ettiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrishga yangicha yondashuv. Kasbiy kompetensiyalarining mazmun va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantrish jarayonini tashkil etishda innovation, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yonda shuvilar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarni rivojlantrishga ta'siri.

Pedagogik texnika - kasbiy kompetensiyalar kompetensiyalarni rivojlantrishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushunchaga. Pedagogik texnika – pedagog xulkinining boshkarish omili sıfatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik teknikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani bosqarish psixologiyasi, tinglovchilarga tasir eish va ishonotirish usullari. Pedagog

faoliyatiga qo'yiladigan baho darajasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkili etishning asosiy shakli.

Kasbiy kompetentsiyalarni shakkantirish va rivojantirish yo'llari. Ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashq. O'quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishitirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy inkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hankorikda ishlashlari uchun qulay sharoitini vujudga keltirish. Tinglovchilarning kasbiy kompetentsiyalarini o'rganish, tanishish. Tarqatma materiallar bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhlar taqdimoti.

Kasbiy kompetentsiyalarni rivojantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyati.

Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafosati va odobini shakkantirish, rivojantirish yo'llari xanda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyati faoliyigini oshirish va mustaqil ta'llimi tashkili etish. Pedagogning kasbiy kompetentsiyalarini rivojlanishining pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqish.

Kasbiy kompetentsiyalarni rivojantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklari va ularni bartarat etish yo'llari.

Pedagog faoliyatida odatda yul qo'yiladigan xatolar va ularni yengish yo'llari. Yosh pedagoglar faoliyatida odatda yul qo'yiladigan xatolar va ularni yengish yo'llari. Kasbiy kompetentsiyalarni rivojantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xima-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlanishi. Kasbiy kompetentsiyalarni rivojlanishida uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallar bilan ishlash. Guruhlar taqdimoti.

1.6. Ta'llim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

Talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasi. Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari, ta'llim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro). Baholash tamoyillari va mezonlari.

Talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash.

Kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetentsiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ini

nazorat qilish. Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproaktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasi.

Talabalarning ta'llimiy (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-na'rifiy tadbirilar) va rivojantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash. Baholashning miqdor va sifat tahlili.

1.7. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishining innovatsion texnologiyalari.

Sut va sut mahsulotlari texnologiyasidagi texnik jadallahuv yo'nalishlari. Sut qabul qilish va unga ishlov berish. Go'sht va go'sht mahsulotlari texnologiyasidagi texnik jadallahuv yo'nalishlari va go'sht mahsulotlарни ishlab chiqarilishiga biologiya, fiziologiya va ovqatanish to'g'risidagi fanning fundamental yutuqlarini ta'siri. Go'sht va go'sht mahsulotlарни sifati va oziqavyiy qiymati. Go'sht va go'sht mahsulotlарни veterinariya va sanitariya asosida baholash. Tabiiy omillarning go'shtni sifatiga ta'siri. Ozuqaviy havfsizlik va uning baholashning asosiy mezonlari. Oziq-ovqat mahsulotlari havfsizligini ta'minlashning me'yoriy-qonuniy asoslari. Chorvachilik mahsulotlарни biologik havflari. Chorvachilik mahsulotlарini tashqi muhitdan begona moddalar va oziq-ovqat mahsulotlарни tabiiy komponentlari bilan ifioslanishi chaqiradigan hayflari. Chorvachilik mahsulotlарini qadoqlash materialari va jihozlari. Qayta ishlash korxonalarida ishlab chiqariladigan chorva mahsulotlарни qadoqlash materiallarning turlari, ularning mahsulotlar sifatiga ta'siri. Texnologik liniyalar va jihozlar, mashina va apparatlar haqida ma'lumot, ularni hisob-kitoblarini o'rganish. Mashina va appartlarning turlari va ularning tasnifanishi, tuzilishi, ishlash prinsiplari. Chorva mahsulotlарни saqlashni to'g'ri rejalashthirish, isrof miqdorini kamaytirish. Qadoqlash sifatiga ko'ra mahsulot partiyalarini shakkantirishda zamонавиев va innovation texnologiyalar.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan kor'satkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari handa Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda tингловчилар о'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keystar, o'quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyati masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlar zamонавиyy ta'lim usublari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o'kaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalananish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruba bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirok etish; ilmiy loyihalarda ishtirok etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takdiflari, innovatsion ishlannamalaga mualiflik qilish; monografiya, mualiflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nasirdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanna, metodik qo'llanna)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Ko'chma mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ko'chma mashg'ulotlar zamонавиyy jihozlar hamda innovatsion texnologiyalarni qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, olyi ta'lim muassasalari, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstruktoriq muassasalarida olib boriladi.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 avgustdag'i "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-soni Farmoni.

7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Makhomasining 2019 yil 23 sentabrdagi "Olyi ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-sonli Qarori.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy journallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va bosqqa elektron va qog'oz variantdegi manbaalardan foydalaniлади.

ADABIVOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyev Sh.M. Buok kelajagimizi mard va oljanob xalqimiz bilan birga quraniz. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
2. Mirziyev Sh.M. Milliy taraqqiёт yo'limizni qat'ist bilan davom etdirib, singi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 592 b.
3. Mirziyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oly bahodr. 2-jild. T.: "O'zbekiston", 2018. – 507 b.
4. Mirziyev Sh.M. Nişti ulug' xalqning ishi ham ulug', haёti ёrug' va kelajagi farovon bo'jadi. 3-jild. – T.: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
5. Mirziyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy roksalish sari. 4-jild. – T.: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.

"Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.

3. O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni.

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PF-4732-soni Farmoni.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 maydag'i "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5729-soni Farmoni.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 avgustdag'i "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-soni Farmoni.

7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Makhomasining 2019 yil 23 sentabrdagi "Olyi ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 797-sonli Qarori.

8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi olyi ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-soni Farmoni.

9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-soni Farmoni.

III. Maxsus adabiyotlar

1. Белогуров А.Ю. Модернизация процесса подготовки педагога в контексте инновационного развития общества. Монография. — М.: МАКС Пресс, 2016. — 116 с. ISBN 978-5-317-05412-0.
2. Гуринович Г.В., Мишалова О.М., Лисин К.В. Технология мяса и мясных продуктов. Первичная переработка скота. Учебное пособие. Кемерово, 2015 г.
3. Gulobod Qudratulloh qizi, R.Ishmuhammedov, M.Normuhammedova. An'naviy va noan'anavyt ta'lim. — Samarqand: "Innom Buxoriy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi", nashriyoti, 2019. 312 b.
4. Dodaev K.O., Mamatov I.M. Oziq-ovqat mahsulotlarini konservlash korxonalarining loyihalash asoslari va texnologik hisoblari (o'quv qo'llanna). - T.: Iqtisod-moliya, 2006.
5. Игнатова Н. Ю. Образование в цифровую эпоху: монография /Министерство образования и науки РФ ; ФГАОУ ВО, Нижегородский технол. ин-т (филиал). — Нижний Тагил: НТИ (филиал) УрФУ, 2017. — 128 с.
6. Крус Г.Н., Храмцов А.Г., Волокитина З.В., Карпьев С.В. Технология молока и молочных продуктов. Под ред. доктора техн. наук, профессора А.М.Шамыгиной. — М.: Колос, 2003.
7. Макарцев Н.Г. Технология производство и переработки животноводческой продукции. Манускрипт, 2005.
8. Maqsudov I., Amirov Sh. Sutchilik fanidan laboratoriya mashg'ulotlarini o'tkazish uchun uslubiy qo'llanna. Samarcand 2008 у.
9. Eshburijev B.M., Eshburijev S.B., Djumanov S.M. Veterinariya akusherligi fanidan amaliy-laboratoriya mashg'ulotlari. O'quv qo'llanna, Samarcand, 2020 у.
10. Eshburijev B.M., Veterinariya akusherligi, Toshkent. Fan vatexnologiyalar nashriyoti, 2018 у.
11. Основы технологии производства и первичной обработки продукции животноводства, Киселев Л.Ю., Забудский Ю.И., Голикова А.П., Федосеева Н.А. "Лань". 2013. - 448 с.
12. Производство и переработка продукции животноводства. Учебник | Чикалев Александр Иванович, Юлдашбаев Юсупжан Артыкович. КУРС, Инфра - М. 2016. - 188 с.
13. Рогов И.А., Жаринов А.И., Текуева Л.А., Шепел Т.А. Биотехнология мяса и мясопродуктов. Москва, Дели принт, 2009 г. – 153 с.
14. Узаков Я.М. Переработка мяса и производство мясопродуктов по технологии «Халия». Алматы, 2008 г.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.aci.uz.
3. www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.lib.bimm.uz
5. www.Zlyonet.Uz
6. www.sciencedirect.com
7. www.acs.org
8. www.nature.com
9. <http://www.kornienko-ev.ru/BCYD/index.html>.

15. Шапалугина Е.П., Шапалугина Н.В. Технология молока и молочных продуктов. Издательство: Дашиков и Ко, Алтек, 2013.
16. Шаплыгина А.М. Общая технология молока и молочных продуктов: учебник для Вузов / А.М.Шаплыгина, Л.В.Калинина. – М.: Колос, 2006.
17. Shaumarov X.B., Islyamov S.Ya. Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va birlamchi qayta ishlash texnologiyasi. Toshkent. 2011 у.

“ISHLAB CHIQLIGAN”:

“KELISHILGAN”:

Oliy ta’lim tizimi pedagog va rabbarni
kadrlarni qayta tayyorlash va ulanring
malakasini oshirishni tashkil etish

Bosh imly-metodik markazi

Direktor

“ ” T.T.Shiyamardonov
M.O. 2023 y.

Kadrlarni malakasini oshirish va qayta
tayyorlash bo’imi boshlig’i

F.T.Esanboboyev

“ ” 2023 y.

M.O.

Samarqand davlat veterinariya va meditsinasi
chorvachilik va bioteknologiyalar universiteti

Rector

“ ” X.B. Namurov
VETERINARIYA VA MEDITSINASI
CHORVACHILIK VA BIOTEKHNOLOGIYALAR UNIVERSITETI
STUDYING VETERINARIA VA MEDITSINASI
CHORVACHILIK VA BIOTEKHNOLOGIYALAR UNIVERSITETI
REPUBLIC OF SAMARQAND STATE UNIVERSITY OF VETERINARY
MEDICINE AND BIOTECHNOLOGY

2023 y.

M.O.

Samarqand davlat veterinariya va meditsinasi
chorvachilik va bioteknologiyalar universiteti

Huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va

ularning malakasini oshirish tarmoq markazi

Direktor

“ ” A.H. Yusupov
VETERINARIYA VA MEDITSINASI
CHORVACHILIK VA BIOTEKHNOLOGIYALAR UNIVERSITETI
REPUBLIC OF SAMARQAND STATE UNIVERSITY OF VETERINARY
MEDICINE AND BIOTECHNOLOGY

2023 y.

M.O.

